

# BI

vakblad voor  
informatieprofessionals



## Knowledge graph

Verbindende schakel voor  
online informatie uitgelegd

## Hoe om te gaan met AI?

De 7 principes van de KB

## Data designen

Studenten visualiseren  
museumgegevens

## TikTok

De zorgelijke kant  
van Gen Z's favoriet

2020 | 01



OMSLAGINTERVIEW

# Het roer om:

Annemarie Koomen (CBS)

SWITCHTE van bibliotheek  
naar media-analyse

## COLOFON

IP is samen met Informatie-Professional.nl het onafhankelijke platform voor de informatiespecialist van vandaag en morgen. De lezers werken in de informatie-, bibliotheek-, archief- en erfgoedwereld.

### ISSN: 1385-5328

IP is een uitgave (24ste jaargang) van Uitgeverij IP  
Charlotte van Pallandtlaan 18  
2772 TR Voorburg  
tel. 06-44 09 19 85  
www.informatieprofessional.nl

### redactieadres

IP, Charlotte van Pallandtlaan 18,  
2772 TR Voorburg,  
tel. 06-44 09 19 85,  
e-mail redactie@informatie-  
professional.nl.

### redactie

Maarten Brinkerink, Wilbert  
Helmus, Dafne Jansen, Vincent  
M.A. Janssen, Evelien de Jonge,  
Stefan Jongen, Leen Liefsoens,  
Ronald de Nijs (eindredacteur),  
Matthijs van Otegem, Mirjam  
Raaphorst, Vincent Robijn,  
Eric Sieverts, Sjons de Valk en  
Daniël de Vette.

### vormgeving

Eric van den Berg,  
egfvdberg@upcmail.nl,  
Tom van Staveren,  
graphicisland@upcmail.nl.

### medewerkers aan dit nummer

Joyce van Aalten, Rob Feenstra,  
Irma van Houts, Frank Huysmans,  
Theo Kemperman, Marjolein  
Kranse, Enno Meijers, Sander  
Roovers, Jan Willem van Wessel  
en Cindy Zalm.

### abonnements

Voor abonnementsprijzen  
en andere informatie zie  
InformatieProfessional.nl.

### advertentieverkoop

Voor informatie over adverteren  
in blad of op de site:  
Rajin Roopram, e-mail  
rajin.roopram@kbenp.nl,  
tel. 06-15201724.

Het verlenen van toestemming  
tot publicatie in dit tijdschrift  
strekt zich tevens uit tot het  
in enigerlei vorm elektronisch  
beschikbaar stellen.

# INHOUD



## 08 'Promotie is een soort bruiloft'

Wichor Bramer, biomedisch informatiespecialist bij het Erasmus MC, promoveerde vorig jaar. In een interview vertelt hij over zijn ervaringen.

Irma van Houts



## 10 Future Libraries Lab

Tijdens de Landelijke Innovatiedag op 6 februari wordt het Future Libraries Lab gelanceerd. Rosemarie van der Veen-Oei licht de plannen toe.



## 12 'Let's work together, let's library'

In 2021 staan Rotterdam en Nederland in het teken van het IFLA WLIC. Theo Kemperman blikt in een nieuwe rubriek vooruit op dit grootste internationale bibliotheekcongres ter wereld.

Theo Kemperman

## 14 Omslaginterview Annemarie Koomen

Annemarie Koomen kwam bij het Centraal Bureau voor de Statistiek binnen als senior informatiespecialist. Haar werk verschoof steeds meer richting media-analyse.

Ronald de Nijs



## RUBRIEKEN

**04**  
**Foto van de maand**  
Bibliotheekcel

**11**  
**IP Lingo**  
Woordenverbod

**13**  
**Column**  
Anders afrekenen

**34**  
**KB Onderzoekskroniek**  
Waarom een hackathon zo waardevol is





## DE MOOISTE TIJD



e periode rond de jaarwisseling is de mooiste tijd om redacteur te zijn. Althans, dat is mijn ervaring. Een kersverse jaargang zet de redactie altijd aan het denken. Welke onderwerpen spelen komend jaar? Kunnen we nieuwe rubrieken starten? En natuurlijk: welke ideeën gaan we ook echt uitvoeren?

2020 trappen we dan ook af met een aantal vernieuwingen in ons blad. Neem de nieuwe rubriek over IFLA WLIC 2021. Het grootste internationale bibliotheekcongres komt naar Nederland en Theo Kemperman praat ons de komende tijd bij over alle ontwikkelingen. Verder heeft de rubriek *Buitenland* een make-over gekregen. IP kijkt samen met vertegenwoordigers van buitenlandse vakverenigingen naar het beroepsperspectief in hun eigen land.

Elk nummer eindigt voortaan met de nieuwe rubriek *Favorieten*. Hierin delen vakgenoten hun meest begeerde films, boeken, apps, sites, magazines en documentaires. En de vaste column van Frank Huysmans? Die heeft een prominente plek in het nieuwsgedeelte gekregen.

Wat kun je nog meer verwachten in deze eerste editie van 2020? In een omslaginterview vertelt media-analist Annemarie Koomen over haar werk bij het CBS. Joyce van Aalten legt aan de hand van een zoektocht op Airbnb het concept van knowledge graphs uit. En in dit nummer bijzondere aandacht voor TikTok, een app die de wereld aan het veroveren is. <



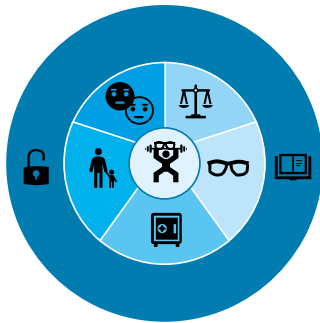
REDACTIONEEL | Vincent M.A. Janssen

## 18

### Hoe om te gaan met AI?

De KB heeft zeven principes geformuleerd waaraan zij haar werk met én voor Artificiële Intelligentie (AI) kan toetsen. Aan IP-lezers de vraag om hun opmerkingen en aanvullingen te geven.

Jan Willem van Wessel



## 20

### Knowledge graphs uitgelegd

Wat zijn knowledge graphs? Om dit begrip te verklaren neemt Joyce van Aalten de lezer mee tijdens haar ontdekkingsreis op Airbnb.nl.

Joyce van Aalten



## 29

### Tikt de klok voor TikTok?

De populairste app van dit moment is TikTok. Dit sociale media-platform is geliefd onder Generatie Z, maar gevreesd door anderen vanwege privacyschending en censuur.

Vincent M.A. Janssen



## 26

### Data designen

Wat gebeurt er als studenten van Communication and Multimedia Design gaan werken met je data? Het Nationaal Museum van Wereldculturen is blij verrast met de uitkomsten.

Cindy Zalm

## 36

### Werk

Frans Huigen

## 37

### Buitenland

Duitse bibliotheken dringend op zoek naar technisch personeel

## 38

### Lifehacking

In deze apps zit muziek

## 39

### Favorieten

Sander Roovers



# Annemarie Koomen: 'De Mediaportal laat zien hoeveel persaandacht onze berichten hebben gekregen'

In 2007 kwam Annemarie Koomen bij het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) binnen als senior informatiespecialist. Op eigen initiatief verschoof haar werk steeds meer richting media-analyse. Sinds 2017 is het haar hoofdtaak. 'Mijn manager heeft me altijd de ruimte gegeven om mijn plannen uit te voeren.'



**Ronald de Nijs**  
Eindredacteur van IP

Voor het interview heeft Annemarie Koomen een bijzondere locatie uitgekozen: de studio van het CBS. In deze ruimte vinden televisieuitzendingen plaats. 'Handig als bijvoorbeeld een actualiteitenprogramma een van onze woordvoerders live in de uitzending wil hebben,' zegt Annemarie. Het CBS verzamelt data over de Nederlandse samenleving en verwerkt die tot statistische informatie. Vrijwel dagelijks en soms zelfs meermalen per dag presenteert deze organisatie berichten over arbeid en inkomen, economie en de maatschappij. In de studio staat de camera altijd zo

opgesteld dat je via de glazen wand uitkijkt op de *newsroom*, compleet met een klassieke *circle desk* in het midden. Ooit bevond zich op deze plek de bibliotheek van het CBS. Hier ging Annemarie Koomen een kleine dertien jaar geleden als senior informatiespecialist aan de slag. In 2017 verruilde ze haar bibliotheekfunctie voor die van media-analist.

#### Nieuwe dienstverlening

In 2007 was Annemaries opdracht: help mee de bibliotheek te moderniseren (zie ook kader 'Geschiedenis van de CBS-bibliotheek'), want het gebruik ervan was in die jaren flink teruggelo-





‘Met de Booleaanse zoekoperatoren lopen we als informatie-professionals tegen de grenzen van het zoeken aan’

pen. Vanuit haar eerdere werkgevers, zoals accountants- en belastingadviesbureau PricewaterhouseCoopers (PwC) en de ANWB, nam Annemarie de nodige ervaring mee. Zo verrichtte ze bij het kenniscentrum van PwC bijvoorbeeld marktonderzoek op basis van open bronnen. ‘Op die manier ondersteunden we de onderzoekers bij PwC.’ Na een inventarisatie bleken ook de onderzoekers bij het CBS behoefte te hebben aan dergelijke ondersteuning. ‘We zijn begonnen met het doen van literatuuronderzoek. Verder gingen we factsheets maken zodat medewerkers goed voorbereid naar een relatie toe gingen.’ Met succes. De nieuwe dienstverlening sloeg aan.

### Mediaportal

Ook maakte de bibliotheek een digitale nieuwsbrief met een overzicht van de nieuwsberichten die over het CBS verschenen. Gaandeweg had Annemarie het idee dat die informatie nog beter kon worden ingezet. ‘We konden al die nieuwsberichten ook opslaan, er een portal omheen bouwen en daar media-analyses op loslaten.’ Haar manager vond het een goed plan en samen met een externe partij ontwikkelde Annemarie in 2016 een bètaversie van de zogeheten Mediaportal. De Mediaportal is een applicatie waar krantenberichten, webnieuws en radio- en televisiefragmenten waar het CBS in genoemd wordt, automatisch worden binnengehaald. Zo kunnen alle medewerkers realtime volgen wat er over hun organisatie wordt geschreven.

### Hoe werkt het

De nieuwsberichten worden aangeleverd door verschillende leveranciers, zoals LexisNexis. ‘Zij hebben een query draaien op “CBS” en “Centraal Bureau voor de Statistiek” en het resultaat daarvan krijgen wij aangeleverd. Wij filteren die informatie, want het CBS is ook de afkorting van het gelijknamige radio- en televisienetwerk, van christelijke basisscholen, en ook van bijvoorbeeld het Centraal Bureau voor Schimmelcultures (nu omgedoopt tot Westerdijk Fungal Biodiversity Institute) en Cocoa Butter Substitutes. Voor die filtering hebben we zelf query’s geschreven.’

Foto's: CBS / Atrik Swagerman

# Nieuwsgierig naar de rest?

Bestel gratis  
een proefnummer van

**IP** | vakblad voor  
informatieprofessionals

Stuur een mail naar  
[administratie@informatieprofessional.nl](mailto:administratie@informatieprofessional.nl)  
ovv 'proefnummer'

\*  
Zolang  
de voorraad  
strekt